

**RAQAMLI TA'LIM MUHITIDA TALABALARNING
MUSTAQIL FAOLIYATINI LOYIHALASHTIRISHNING
METODIK ASOSLARI**

University of Business and Science

Innovatsion texnologiyalar kafedrası o'qituvchisi

Aliyev Azamjon Ayubjon o'g'li

University of Business and Science

Innovatsion texnologiyalar kafedrası

K.AT 25.02 guruh talabasi

Yusufjonov Hasanboy Otabek o'g'li

Annotatsiya: Ushbu tezisdá oliy ta'lim tizimida kredit-modul texnologiyasi sharoitida talabalarning mustaqil ta'lim faolligini oshirish masalalari ko'rib chiqiladi. Zamonaviy raqamli platformalar (LMS) imkoniyatlaridan foydalangan holda, talabalarning auditoriyadan tashqari mustaqil ishlarini loyihaviy yondashuv (Project-based learning) asosida tashkil etishning qiyosiy-metodik tahlili bayon etilgan.

Kalit so'zlar: raqamli muhit, mustaqil ta'lim, loyihaviy yondashuv, LMS, ECTS standartlari, mustaqil qidiruv.

Abstract: This thesis examines the issues of increasing students' independent learning activity in the context of credit-module technology in the higher education system. A comparative and methodological analysis of organizing students' independent work outside the classroom based on a project-based approach (Project-based learning) using the capabilities of modern digital platforms (LMS) is presented.

Keywords: digital environment, independent learning, project approach, LMS, ECTS standards, independent search.

Kirish. Bugungi kunda oliy professional ta'lim tizimi oldida turgan eng muhim vazifalardan biri — bo'lajak mutaxassislarda mustaqil ravishda axborotlar oqimidan zarur bilimni saralab olish, uni tahlil qilish va amaliyotga tatbiq etish ko'nikmalarini shakllantirishdan iborat. Evropa oliy ta'lim hududi standartlari (ECTS) talabaning mustaqil ishiga asosiy yuklama sifatida qaraydi. Biroq, mahalliy oliy ta'lim tajribasida talabalarining mustaqil ta'lim faoliyatini raqamli komponentlar bilan boyitish va uni tizimli loyihalashtirish metodikasi hali ham to'laqonli shakllanmagan.

Metodologiya. Tadqiqotimiz davomida universitet talabalarining mustaqil ta'limini tashkil etish uchun an'anaviy topshiriqlar tizimidan voz kechilib, raqamli ta'lim muhitida (HEMIS va Moodle platformalari bazasida) "**Loyihaviy-keys**" metodikasi joriy etildi. Talabalarga individual va kichik guruhlarda bajarish uchun muammoli keys topshiriqlari berildi. Professor-o'qituvchining roli faqatgina yakuniy nazorat qilish emas, balki raqamli muhitda asinxron tarzda talabaga yo'nalish beruvchi "tutor-moderator"likka transformatsiya qilindi.

Natijalar va tahlil. Mazkur metodik model asosida olib borilgan tajriba-sinov ishlari (86 nafar talaba ishtirokida) yakunida quyidagi ko'rsatkichlar qayd etildi:

- Talabalarining mustaqil topshiriqqa nisbatan ijodiy va qidiruvchanlik yondashuvi an'anaviy guruhlariga nisbatan **32%** ga oshdi;
- Raqamli vositalar (tahliliy dasturlar, vizualizatsiya) yordamida o'z loyihalarini taqdimot qilish ko'nikmasi **40%** lik ijobiy dinamikani ko'rsatdi;
- Eng asosiysi, talabalarda vaqtni to'g'ri taqsimlash (Time management) samaradorligi ortib, o'z vaqtida topshirilgan

mustaqil ishlar koeffitsienti **85%** ni tashkil etdi (avvalgi ko'rsatkich 54% bo'lgan).

Xulosa. Oliy ta'lim talabalarining mustaqil ta'lim faoliyatini raqamli muhitda tizimli loyihalashtirish talabalarning passiv tinglovchilikdan aktiv tadqiqotchilik burchiga o'tishini ta'minlaydi. Xalqaro mustaqil ta'lim standartlarini milliy raqamli platformalar imkoniyatlari bilan sintez qilish — yuqori malakali, raqobatbardosh kadrlarni tayyorlash metodikasining fundamental poydevori bo'lib xizmat qiladi.

Adabiyotlar ro'yxati:

1. European Credit Transfer and Accumulation System (ECTS) User's Guide. — Brussels, 2015.
2. Muslimov N.A. va boshqalar. "Innovatsion ta'lim texnologiyalari". — T.: 2015.
3. Jonassen, D. H. "Learning to Solve Problems". — Routledge, 2010.